

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Bratislava 28. 09. 2023

ÚDZS: Všetci tieňoví ministri zdravotníctva chcú vo financovaní zdravotníctva upratať. Či bude upratané, je otázka.

Predvolebná diskusia s expertkami a expertmi politických strán pod názvom „Hľadanie zhody v zdravotníctve - Ako má vyzerat' reforma financovania sektora?“ šla nad očakávanie do hĺbky.

Politické strany sa zhodujú, že slovenské zdravotníctvo sa ocitlo v mimoriadne vážnych problémoch a ich zdrojom je v prvom rade slabá regulácia zo strany štátu, a to vrátane finančného zdravia zdravotných poisťovní.

[Nad očakávanie konštruktívne v predvolebnej diskusii, ktorú 11. septembra zorganizoval Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou](#) (ďalej len „úrad“), vyznelo hľadanie zhody stranických expertiek a expertov v niektorých systémových otázkach. Prevažná zhoda panovala medzi nimi v odmietaní tvorby zisku zdravotných poisťovní z verejného zdravotného poistenia a vo vytvorení trhu so zdravotným pripoistením. Zdravotné pripoistenie by sa tak stalo tým priestorom, v ktorom zdravotné poisťovne súťažia o klientov a môžu dosahovať zisk.

„Úrad disponuje širokou škálou informácií o stave finančného zdravia zdravotníctva, o jeho systémových nedostatkoch a má eminentný záujem, aby nová vláda mala ambiciózný zdravotnícky program i dostatočnú politickú odvahu na jeho realizáciu,“ vyhlásila predsedníčka úradu Renáta Bláhová.

V reakcii na jej kritické slová o oslabení kontrolných právomocí úradu nad zdravotnými poisťovňami a neprimerane mäkkých finančných kritériách ich fungovania expertka strany Hlas-SD Zuzana Dolinková povedala, že by zdravotné poisťovne mali byť pretransformované na správcov verejného zdravotného poistenia a v tom prípade by kontrolu nad nimi mohol vykonávať Najvyšší kontrolný úrad SR(NKÚ) alebo Národná banka Slovenska (NBS). Iný pohľad na dozornú funkciu štátu predstavila volebná líderka Demokratov Andrea Letanovská. Podľa jej slov kontrolu nad zdravotnými poisťovňami má naďalej vykonávať Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, avšak treba mu vrátiť tie kompetencie, ktoré mu boli odňaté, a súčasne mu pridať ďalšie, aby si mohol riadne plniť tie úlohy, pre ktoré bol pôvodne vytvorený. Ak zhrnieme úvodné slová predsedníčky úradu a následnú diskusiu k tejto téme, je zrejmé, že finančný dohľad a kompetencie v zmysle európskeho štandardu, obdobne, ako má u komerčných poisťovní NBS, napriek tomu, že sme sprivatizovali zdravotné odvody pred 20 rokmi, nemá na Slovensku žiadna nezávislá inštitúcia. Miliardy eur v samostatnej časti rozpočtu verejnej správy teda efektívne nekontroluje nik. Nádejou na zmenu by mohlo byť, že preferenčne najsilnejšie politické strany chcú silný štát.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Nejednoznačne vyzneli názory expertiek a expertov na krížové vlastníctvo, pod ktorým sa v praxi myslí to, že finančná skupina Penta vlastní nielen zdravotnú poisťovňu Dôvera, ale aj nemocnice, polikliniky i sieť lekární. Zástupca Smeru-SD Vladimír Baláž sa k tejto otázke jednoznačne nevyjadril. Tomáš Szalay zo SaS v krížovom vlastníctve nevidí problém, o niečo opatrnejšie sa vyjadrili zástupkyne Hlasu-SD Zuzana Dolinková a Sme rodina Zuzana Šebová. Zo všetkých zástupcov bol najpriamejší Oskar Dvořák, ktorý potvrdil svoj postoj z kampane v roku 2020, že krížové vlastníctvo má „negatívne efekty“, kritický bol aj k tomu, že poisťovne si nespĺnili úlohu a zlyháva aj štát ako regulátor. To, že krížové vlastníctvo je problém, a že sa s ním treba vysporiadať, naznačil aj Marek Krajčí za OĽaNO.

Finančné vzťahy medzi zdravotnými poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti sa na Slovensku riadia princípmi zmluvnej voľnosti, štát teda prenechal neviditeľnej ruke trhu kontrolu nad miliardami eur v najcitlivejšom sektore, ktorý navyše ovláda oligopol. Túto situáciu veľmi kriticky vníma aj NKÚ. To, že na Slovensku dnes neexistuje nezávislý cenový regulátor, ktorý by zadefinoval, či objem peňazí, ktorý tečie do verejného rozpočtu pre zdravotníctvo, je dostatočný, veľmi negatívne vníma aj jeho predseda Ľubomír Andrassy. Mal by teda štát regulovať ceny tak, aby odrážali aspoň oprávnené náklady, za ktoré nemocnice a ambulancie liečenia pacientov? K cenovej regulácii sa otvorene prihlásili Andrea Letanovská (Demokrati), Zuzana Šebová (Sme rodina) a Andrej Janco (Republika). S pozitívnou odozvou sa stretlo aj zavedenie samotného jednotného klasifikačno-úhradového mechanizmu DRG do nemocníc. Tým sa podporí výkonnosť nemocníc, finančná odolnosť systému a zároveň spustí cenová regulácia v oblasti ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorá mešká 20 rokov.

Väčšia zhoda sa medzi expertkami a expertmi politických strán objavila aj v požiadavke, aby štát po vzore súkromných investorov (Agel, Penta) využíval výhody centralizovaného - teda holdingového riadenia svojich štátnych zdravotníckych zariadení. To znamená zamerať sa na efektívnosť napríklad pri rokovaníach s dodávateľmi nákladných zdravotníckych technológií či špeciálneho materiálu a ušetriť tak zdroje na zlepšenie zdravotnej starostlivosti vrátane zastavenia zadlžovania.

V politicky azda najcitlivejšej otázke, ktorou je vyberanie poplatkov od pacientov, boli zástupkyne a zástupcovia politických strán zajedno v tom, že v tejto oblasti dnes panuje živelnosť a chaos, ktorý treba upratať. Väčšina z nich bola proti poplatkom. V tejto súvislosti Tomáš Szalay zo SaS pripomenul, že poslanec Smeru Juraj Blanár sa v roku 2015 postaral o zrušenie poplatku za objednanie sa u zmluvného lekára. Tým sa však podľa neho problém nevyriešil, ale naopak spustil sa dnes kritizovaný živelný vývoj.

Diskusiu sme zhrnuli v prehľadnej tabuľke nižšie a celú si ju môžete pozrieť na adrese:

https://www.youtube.com/watch?v=49_Cw6wMAqs&t=5050s

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
Želova 2
829 24 Bratislava 25

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Prehľad odpovedí v programoch politických strán a/alebo samotných účastníkov podujatia

Politická strana: meno	Zisk z VZP	Zisk z pripoistenia	Krížové vlastníctvo	Poplatky	DRG	Holding
SMER - SD: Vladimír Baláž						
Progresívne Slovensko: Oskar Dvořák						
HLAS - SD: Zuzana Dolinková					neprítomná	neprítomná
Hnutie Republika: Andrej Janco						
OBYČAJNÍ LUDIA a PRIATELIA: Marek Krajčí						
KDH: Monika Kolečáková						
Sloboda a solidarita: Tomáš Szalay						
SME RODINA: Zuzana Šebová						
DEMOKRATI: Andrea Letanovská						

Legenda:

ZA

PROTI

nevyjadril sa jasne, resp. nie je k dispozícii ani v programe

zisk z VZP - ste za alebo proti, aby zdravotné poisťovne vytvárali zisk z verejného zdravotného poistenia
zisk z pripoistenia - ste za alebo proti, aby zdravotné poisťovne vytvárali zisk len zo zdravotného pripoistenia

křížové vlastníctvo - ste za alebo proti, aby súkromní investori mohli súčasne vlastníť zdravotnú poisťovňu, lekárne, nemocnice, polikliniky, laboratória

poplatky - ste za alebo proti vyberaniu poplatkov od občanov vo verejnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti

DRG - ste za alebo proti spusteniu klasifikačno-úhradového mechanizmu v nemocniciach (cenová regulácia)

nezávislý holding - ste za alebo proti, aby štát riadenie svojich nemocníc centralizoval prostredníctvom špeciálneho a nezávislého holdingu